

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 19. VIII aastakäik

1. oktoobril 1933

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	" 1.50
Välismaale . . .	" 5.00
Poolaastas . . .	" 3.00

Toimetus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 30.00
1/2 " . . .	" 16.50
1/4 " . . .	" 10.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Teadaanne Kaubandus-tööstuskoja valimiste asjus. Kuidas jääb arvete välja-
kirjutamise korraga? Kas ei leidu paragraafi? Kaubanduslääbirääkimised
Inglismaaga. Balti riikide majanduskonverentsil vastuvõetud resolutsioonid. Kaubandus-
tööstuskoja liikmete valimise määrusi. Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi. Koja
Teataja kirjavahetus. Kaubandus-tööstuskoja teateid. Äride register. Abieluvaranduse
lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Tolliteateid. Toiduainete
turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Teadaanne Kaubandus-tööstuskoja valimiste asjus.

Kaubandus-tööstuskoja seaduse (Riigi Teataja 148 — 1924 ja 111/112 — 1925) ja juhatuskirja (Riigi Teataja 41 — 1931) põhjal teatab Kaubandus-tööstuskoja nõukogu järgmist:

Kaubandus-tööstuskoja liikmete valimised peetakse 21. novembril s. a. kella 9 kuni 21.

Kaubandus-tööstuskoja liikmete valimisteks moodustab Eesti vabariik ühe valimisringkonna. Häälte andmiseks on asutatud kaksteistkümmend valimisjaoskonda ja kuusteistkümmend alljaoskonda.

Valimisjaoskonnad ja alljaoskonnad asuvad:

1) Tallinna linna ja Harju maakonna valimisjaoskond — Tallinnas, Pikk 20, Kaubandus-tööstuskoja ruumides.

Paldiski alljaoskond — Paldiskis, Katarina 19.

2) Haapsalu linna ja Lääne maakonna valimisjaoskond — Haapsalu linnavalitsuse ruumides.
Lihula alljaoskond — valimised toimuvad Tuletõrje Seltsi ruumides; valijate nimekirjad pannakse välja Lihula vallavalitsuse ruumides.

3) Paide linna ja Järva maakonna valimisjaoskonnad — Paide linnavalitsuse ruumides.

Türi alljaoskond — Türi linnavalitsuse ruumides.

Tapa alljaoskond — Tapa Noorsoo Kasvatuse Seltsi ruumides.

4) Rakvere linna ja Viru maakonna valimisjaoskond — Rakveres, Pikk 2, Kaubandus-tööstuskoja Rakvere esinduse ruumides.

Jõhvi alljaoskond — Jõhvi alevivalitsuse ruumides.

5) Narva linna valimisjaoskond — Narvas, Tuleviku 10, Kaubandus-tööstuskoja Narva esinduse ruumides.

6) Tartu linna ja Tartu maakonna valimisjaoskond — Tartus, Kompanii 3, Kaubandus-tööstuskoja Tartu osakonna ruumides.

Elva alljaoskond — Elva Tuletõrje Seltsi majas.

Jõgeva alljaoskond — Jõgeva alevivalitsuse ruumides.

Mustvee alljaoskond — Mustvee alevivalitsuse ruumides.

Otepää alljaoskond — Otepää alevivalitsuse ruumides.

7) Viljandi linna ja Viljandi maakonna valimisjaoskond — Viljandis, Koidu 16, Kaubandus-tööstuskoja Viljandi esinduse ruumides.

Mustla alljaoskond — Mustla alevivalitsuse ruumides.

Põltsamaa alljaoskond — Põltsamaa, Jõgeva 4, Põltsamaa Majaomanikkude Panga ruumides.

Suure-Jaani alljaoskond — Suure-Jaani alevivalitsuse ruumides.

8) Pärnu linna ja Pärnu maakonna valimisjaoskond — Pärnus, Rüütli 36, Kaubandus-tööstuskoja Pärnu osakonna ruumides.

9) Valga linna ja Valga maakonna valimisjaoskond — Valgas, Vabaduse 6, „Säde“ seltsi ruumides.

Tõrva alljaoskond — Tõrvas, Tartu 2, Tõrva Ühispanga ruumides.

10) Võru linna ja Võru maakonna valimisjaoskond — Võrus, Katariina 4-a, Kaubandus-tööstuskoja Võru esinduse ruumides.

Antsla alljaoskond — Antslas, Jaani 10.

Põlva alljaoskond — Põlvas, Põlva Ühispanga ruumides.

Räpina alljaoskond — Räpinas, Räpina Ühispanga ruumides.

11) Petseri linna ja Petseri maakonna valimisjaoskond — Petseri linnavalitsuse ruumides.

12) Kuressaare linna ja Saare maakonna valimisjaoskond — Kuressaare raekojade alumises saalis, Kubermangu 1.

Äride registri ja ametliku laevaregistri andmeil koostatud Kaubandus-tööstuskoja valijate nimekirja on alates 2. oktoobrist s. a pandud välja üldiseks järelevaatamiseks iga äripäev kella 9—15 eelpool loeteldud valimisjaoskondade ja alljaoskondade ruumides.

Kaubandus-tööstuskoja liikmete valimise õigus on kõigil Eesti kodanikel, kes pole alla 25 a. vanad ja on tegutsenud kaubandus- või tööstusalal vähemalt kolm aastat, samuti ka Eesti vabariigi piirides tegutsenud ühingul ja seltsidel, välja arvatud kooperatiivühingud, kui nad oma alal on töötanud vähemalt kolm aastat, ja kui need kodanikud, ühingud või seltsid iseseisva tegevuse jaoks Eesti piirides on lunastanud 1.—3. järgu kaubandusliku või 1.—8. järgu tööstusliku äritunnistuse, ja pealeselle veel kauba- ja päästelaevade omanikel, kelle laevad Eesti laevade registrisse üles võetud ja kes vastavad eelpool tähendatud teistele nõudeile, välja arvatud äritunnistuse lunastamise kohta käiv tingimus.

Õigust koja valimistest osa võtta ei ole:

a) isikul, kel puudub hääleõigus riigikogu valimistel:

b) isikul, seltsidel ja ühingul, kelle äride kohta on administratsioon sisse seatud või kes on tunnistatud maksujõuetuks, kuni maksujõuetuse asja lõpetamiseni:

d) välismaalasil ja välismaa seltsidel.

Esindaja kaudu teostavad Kaubandus-tööstuskoja liikmete valimise õigust.

1) täisühingud, usaldusühingud ja teised kohtulikult mitte registreeritud eraõiguslikud

ühingud ühe osaniku kaudu, kes selleks eriti volitatud;

2) aktsia- ja teised seltsid ning ühingud, mis kohtulikult registreeritud, ühe oma direktori, juhatuse või nõukogu liikme kaudu, kes selleks eriti volitatud;

3) füüsilised ja juriidilised isikud, kelle varandus hoolekande all, ühe hooldaja kaudu.

Valimistest osavõtmine esindaja kaudu teistel juhtumel on keeldud.

Esindajaks võib olla ainult Eesti kodanik, kes mitte alla 25 aastat vana.

Valijate liigid on järgmised:

1. liik — krediitasutused ja kindlustusseltsid, kel äritunnistus;

2. liik — kaubandusettevõtete pidajad, kel I või II järgu äritunnistus;

3. liik — kaubandusettevõtete pidajad, kel III järgu äritunnistus;

4. liik — tööstusettevõtete pidajad, kel I, II, III või IV järgu äritunnistus;

5. liik — tööstusettevõtete pidajad, kel V või madalama järgu äritunnistus;

6. liik — kauba- ja päästelaevade pidajad, kelle laevad Eesti laevade registrisse üles võetud.

Kahe või rohkema arvu ettevõtete pidajal, kelle ettevõtte kuuluvad mitmesse liiki, on valimistel hääleõigus igas vastavas liigis.

Seitsme päeva jooksul, valijate nimekirja väljapanemise päevast arvates, võib iga valimistest osavõtmiseks õigustatud isik esitada vastulause nimekirja kohta Kaubandus-tööstuskoja juhatusele, Tallinnas, Pikk 20. Vastulause tagasilükkamise korral on vastulausujail õigus seitsme päeva jooksul, otsuse teatamise päevast arvates, esitada kaebust majandusministrile. Ministri otsuse peale võib kaevata riigikohtusse, kuid see kaebusetõstmine ei takista otsuse täitmist.

Vastulausete ja kaebuste sissetuleku tähtpäevaks arvatakse päev, millal vastulause või kaebus koja juhatusele kas isiklikult on ära antud või ümbrikul Tallinna postitempliga tähendatud. Kaebused majandusministri nimele antakse koja juhatuse kaudu, kes tähtajal sissetulnud kaebused ühes asjasse puutuvate materjaalidega esitab majandusministrile.

Tähtaja möödumisel sissetulnud vastulaused ja kaebused jätab Kaubandus-tööstuskoja juhatuse läbi vaatamata ja majandusministrile esitamata.

Tallinnas, 27. septembril 1931.

Nõukogu esimees J. Sihver.
Nõukogu sekretär A. Miller.

Kuidas jääb arvete väljakirjutamise korraga?

Omaaegne majandusminister hr. Zimmermann avaldas 1932. a. juhtnöörid tempelmaksuseaduse § 17 p. 7 käsitamiseks. Need juhtnöörid avaldati juba „Riigi Teatajas“ nr. 71 — 1932. a. ja pidid hakkama maksuma 1. jaanuarist 1933. a. Kaubandus-tööstuskoja vastuseismisel lükati nende juhtnööride tegelikult tarvitusele võtmine järgmise majandusministri A. Jürmanni poolt edasi kuni 1. jaanuarini 1934. a. Seega pole juhtnööre, mille järgi I ja II järgu kaubanduslikud ja I—VI järgu tööstuslikud ettevõtted oma arved, mis nad ostjaile annavad, peaksid välja löikama talongraamatuist, muudetud, vaid nende käsitusel võtmine on vaid edasi lükatud.

Juba tol ajal, kui need juhtnöörid olid arutusel maksude valitsuses, millest võttis osa ka Kaubandus-tööstuskoja esindaja, juhiti koja poolt tähelepanu asjaoludele, et juhtnöörides ülesseatud nõudmine fiskusele ei anna mingit kasu ega paku ka mingit kaitset tempelmaksuseaduse rikkumiste vastu. Kui keegi sihilikult peaks tahtma hoiduda tempelmaksu tasumisest, siis võib ta uuegi korra juures arvete väljaandmist piirata ja teha seda vaid kaubaostja erilisel nõudmisel. Samuti on mõeldavad ka sääraseid juhtumid, et talongile märgitakse väiksem summa kui

arvel on tähendatud ja tempelmaksustatakse talongil tähendatud summa kohaselt. Nii ei tooks uus kord mingit paremust, küll aga teeks arvete väljakirjutamise märksa raskemaks ja keerukamaks, sest arved tuleks kirjutada peamiselt käsitsi, kuna nende kirjutamine masinal tekitab raskusi. Ühes uue korra makspanemiselega kaoks aga ka võimalus tempelmaksu tasumiseks Eesti Panga osakonnis, milline kord on väga otsustabekohane ja mida suuremad äriettevõtted väga laialdaselt kasutavad.

Ei saa kuidagi nõustuda sellega, et praeguse moodsa arvepidamise korra juures ärikontoreis maksuma pandaks säärane ebakohane arvete väljakirjutamise viis, mis tunduvalt raskendab tööd. Selle tagajärjel on karta, et arvete väljakirjutamine üldse väheneb, mis aga fiskuse kasu asemel kahju võib tekitada.

Selles asjas on Kaubandus-tööstuskoda ja äriühingonnad korralduselt esitanud majandusministriile märgukirju ja palunud seda sobimatut korda üldse mitte maksuma panna. Loodame, et see ärikontoritele raskusi sünnitav korraldus jäetakse maksuma panemata, kuna sellest fiskusele pole vähimatki tulu, küll aga raskusi äriettevõttele.

Kas ei leidu paragraafi?

Juba pikemat aega peavad Pärnu raamatu- ja kirjutusmaterjaalikaupluse omanikud omavahel läbirääkimisi, et ära kaotada ostupremiaid õpilastele, mis seal mõnes raamatu- ja kirjutusmaterjaalikaupluses on eriti levinud. Minnakse isegi nii kaugele, et preemiaiks ostjaile lubatakse grammofone, igasuguseid tarbeesemeid ja priipääsmeid kinoetendustele, õhutades lastes loteriikirge ja halvates koolitööd.

Arusaajamate raamatukaupmeeste algatusel ja Kaubandus-tööstuskoja Pärnu osakonna kaasabil on korraldatud mitmed nõupidamised, kuid need ei ole annud mingeid tulemusi. Enamik raamatu- ja kirjutusmaterjaalikaupluste omanikke on selle vastu, et kirjutusmaterjaali müümisel antakse ostupremiaid, ja mõistavad säärase kaubareklaamimise viisi hukka. Kuid paar sealset kauplust ei taha loobuda oma senisest võtteist ja on läinud oma reklaamivõtetega liiale. Nende kuulutuste järgi otsustades sünnib nendes kauplustes varjatud loterii, kusjuures ostjaile lubatakse hinnata kõiksuguseid esemeid, alates kast-

grammofonist ja lõpetades priipääsmetega kinoetendustele.

Selles asjas on mõned raamatukaupmehed abi otsinud nii haridus-sotsiaalministeeriumilt kui ka Kaubandus-tööstuskojalt, kuid tagajärjeta. Viimane leiab küll, et sääraseid reklaamivõtteid kahtlemata pole kooskõlas kaubanduse heade kommetega, kuid kõlvatu võistluse vastu võitlemise seadus ega ka teised kehtivad seadused ei paku tarvilist kaitset säärase reklaamivõtete vastu. Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seadus keelab küll meelega või kingi andmise võistleva ettevõtte teenijale, õpilasele jne., kuid ei sisalda otsest keeldu hinnaalanduse või preemia andmiseks ostjaile. Sama seaduse § 31 keelab preemiade andmise, mille saamine oleneb loosi- misest või mõnest muust juhuslikust asjaolust, aga kõnesolevate ettevõtete kuulutused koostatakse osavasti ja need ei sisalda otsekohe vastolu seadusparagraafidega, mispärast neid ettevõtteid on võimatu võtta kohtulikule vastutusele.

Siin võiksid lästevanemad omapoolt avaldada kõlbelist survet neile kauplustele, kes sääraseid preemiaid pakuvad ja seega õpilasis õhutavad loteriikirge, et nad oma koolitarbeid nendest kauplustest ei ostaks ja seega sunniksid neid ettevõt-

teid loobuma kõlvatu võistluse võtteist. Lastevanemaile ei tohiks olla sallitav, kui õpilasilole kuski jagatakse huultepulki ja priipääsmeid kinotendustele.

Kaubanduslääbirääkimised Inglismaaga.

Nagu kuuleme, on oktoobrikuu lõpul oodata kaubanduslääbirääkimiste algust Eesti ja Inglismaa vahel. Septembrikuu jooksul valmivad inglise Board of Trade soovide memorandum, mis siis Eestile teatavaks tehtavat. Nende soovide kaalumiseks antavat Eestile mõned nädalad aega. Samaks ajaks peaksid valmima eestipoolsed soovid, et ei tekiks põhjust läbirääkimiste pikalevenimiseks.

Seni oli meil asutud seisukohale, et tuleks oodata ära Briti soovide avaldamine ja alles selle järele esineda oma soovidega. Kuid viimasel ajal on tuldud arvamisele, et meie ekspordi huvides ei tohiks nende soovide avaldamisega viivitada, kuna nii tööstuse kui ka põllumajanduse nõudmised inglise turu kohta ei suureneks ega väheneks inglaste soovidest, samuti kui ei suudaks meie nõudmiste ulatus mõjutada inglaste soove ei vähenemise ega suurenemise suunas. Hiljaks jäämine tekitaks vaid mulje, nagu ei esitaks me oma nõudmisi tegelike vajaduste kohaselt, vaid inglise soovide hindamise järgi.

Meil tuleb arvestada seda, et Britis praegu püsib tollide ülesehitamise ajajärk, millele osutavad äsja avaldatud tollide kõrgendamise määrused, millistest üksikud meidki ei jäta puuduta-

mata, nagu näiteks lisatolli määramine šokoladile 10% ulatuses kauba väärtuselt.

Lääbirääkimiste raskuspunkt lasub muidugi Briti nõudmistel ja küsida tuleb, kui võrd saame Briti nõudmistele tulla vastu. Briti soovide nimelise koostatakse Briti Kaubanduskoja ja Tööstusliidu üksikute sektsioonide nõudmiste ja kaebuste alusel. Nagu kuulda, on sealsete villase riide töösturite keskel pahameelt tekitanud selle kauba sisseveokitsendused Eestis. Arvatavasti leiavad need rahulolematuse avaldused ka väljendust briti memorandumini nõudmistest.

Kogemustest hiljutistelt läbirääkimistelt heeringate asjus selgus, et üksi statistiline materjal pole küllaldane Eesti seisukohtade kaitseks, kuna inglased läbirääkimistel tungivad asja sisusse, selgitades meie litsentside mõju ja sihti, tollide ajalugu, nende põhjendusi ja mõju, sisemaatoodangu arenemist, võistlusvõimet impordikaupadega jne. Kõik need küsimused vajavad üksikasjalist kaalumist, vähemalt tähtsamate Inglismaalt imporditavate kaupade suhtes, nagu tekstiilid, süsi, raud ja masinad, et oma seisukohti tarviliselt suudaksime kaitsta. Eestil pole võimalik läbirääkimistele saata arvuriikkaid delegatsioone, kus oleksid esitatud tööstuse ja kaubanduse ringkonnad, seepärast peaksid küsimused olema seda enam ette läbi töötatud.

Balti riikide majanduskonverentsil vastuvõetud resolutsioonid.

Äsja peetud Balti riikide majanduskonverentsil, kus kanti ette tervelt 11 referaati, võeti vastu rida resolutsioone, mis kõik rõhutavad kindlat vajadust ning tahet majanduslikuks lähenemiseks ning koostööks konverentsist osavõtnud maade vahel.

Üksikute küsimuste kohta võeti vastu järgmised otsused:

1. Tolliliitumise (A. Kacensi referaat) ja Balti klausli ning regionaalsete kokkulepete (P. Baltuska referaat) küsimusis:

Arvestades käesolevat tõsist majanduslikku olukorda ja seda, et majandus oma normaalseks arenguks vajab avarusi, tunnustatakse tarviliseks, et kõik Balti riigid ühiselt võtaksid ette aktsiooni oma valitsuste juures Eesti, Läti ja Leedu majanduslikuks lähenemiseks majandusliku ja tolliliitumise loomise otstarbel.

Selleks soovitab konverents kaubalepinguis kolmandate riikidega kinni pidada Balti klauslist ja kuni tolliliitumise teostumiseni Balti riikide vahelistes kaubalepingutes ettenähtud kaupade

nimestikud, milliseile antakse tollisoodustusi, tarbekohaselt edasi arendada.

Tuleb luua pariteetlikul alusel Balti riikide valitsuste ja majanduse esindajaist komisjon, kes teeks eeltöid uniooni sissejuhatuses ja läbiviimiseks. Kui asi komisjoniga peaks viibima, algatavad seda ettevalmistustööd juba majanduslikud organisatsioonid.

Raudtee tariifid Balti riikides tuleb korraldada nii, et need kataksid kulud ja amortisatsiooni, kuid ei kannataks ka tööstus ja eksportkaubandus.

2. Riigi vahelesegamise küsimuses eramajandusse (J. Puhki referaat):

Rahanduslikud küsimused, puutugu need riiklike või omavalitsuslike eelarveid, tuleb lahendada üga rahva jõu kohaselt. Selleks on vaja, et eelarved koostataks asjatundjate majandusmeeste näpunäiteil. Rahvas ei või olla seal otsustajaks, kus ta ise on huvitatud varanduste jagamistest osasaajana.

Kapitalide kogumine ettevõtjaskonnale on vajaline jaluldada ja seda selleks, et kogutud varanduste abil loodaks uusi väärtusi; riigi ülesanne ei ole seda toimetada.

Riigivõimu vahelesegamine eramajandusse on haiglane nähtus; kõik, mida suudavad korda saata üksikud kodanikud majanduslikul alal, tuleb jätta kodanike eneste ülesandeks. Riigivõim võtku enesele ülesandeks majanduslikult tegutseda vaid seal, kuhu ei küüni üksiku kodaniku algatus ja võime. Sel juhtumil kandku riik sama maksukoormat kui eramajandus. Üsikutu kodanike rikkus on ühtlasi ka riigi ja rahva rikkus, seepärast seatagu lugupidamisse eraalgatus ja initsiativ.

Eramajanduse rajamine ühiste alustele on eeltingimuseks ühisele majanduslikule koostööle kolme Balti riigi vahel. Majanduslike küsimuste ühtlane käsitlemine loob ka ühised huvid ja sihid poliitiliseks koostööks.

Kriiside puhul, mis on tingitud üleproduktioonist, on mõttetu avitada riiklike rahadega produtsente. See kutsub välja veelgi suurema üleproduktiooni ja võtab võimalused avitada tootjaid ikalduse ja alaproduktiooni ajajärkudel.

3. Balti riikide vahelise majandusliku koostöö küsimuses (D. Muschke referaat):

Et kindlustada Balti riikide iseseisvust, on mõttav, et otsitaks ühiseid teid tegutsemiseks nii poliitilisel kui ka majanduslikul alal. Kooskõlastatud tegevus rahvusvahelistel konverentsidel ja

kongressidel on vajaline ja valitsused peavad selleks astuma üksteisega kontakti.

Balti riigid peavad püüdma kõrvaldada ebakõla oma seadusandlusest, selleks peavad majanduse esindajad andma vastastikku informatsiooni seaduste kohta majanduslikul alal ja ühiselt mõjutama valitsusi majanduslike seaduste ühtlustamiseks.

Kunstlike takistuste kõrvaldamiseks kaupade vahetuses ja reisijate läbikäimises tuleb Balti riikide vahel kaotada passide ja viisumite nõudmine.

4. Emissiooni- ja krediitpoliitika kohta (M. Punga referaat):

Riiklikud emissioonipangad peavad end oma tegevuses laskma juhtida vaid üldistest majanduslikest huvidest. Nende pankade juhtimine peab sündima ainult rahanduse alal asjatundjate isikute poolt.

Emissioonipankade ülesanne olgu: valvata raha ringvoolu üle, korraldada emissiooni ja hoolitseda rahaväärtuse stabiilsuse eest. Kõik muud ülesanded tuleb jätta erapankadele.

Balti riikide krediidi- ja emissioonipoliitika ühtlustamine peab toimuma sellekohase riikide vahelise orgaani kaudu, milline on moodustatud emissioonipankade esindajaist. Tema otsused peab riikide vahelise kokkuleppe põhjal tehtama vastavaile emissioonipankadele seaduslikult kohustavaiks.

Tunnistatakse soovitatavaks, et kolme Balti riigi raha ühtlustataks.

Kõheläbiviidavaks sammuks tunnustatakse vastastikune arvete tasumise korraldus kolme riigi vahel.

5. Valuutatakituste küsimuses (Finkelsteini referaat):

Et valuutamäärused oluliselt takistavad kaubanduslikku läbikäimist, soovitatakse mõjutada vastavate maade valitsusasutusi, et kaubavahtuses ja läbikäimises Eesti ja Läti valuutakitsendused Balti klausli alusel kaotataks.

6. Konkursikorralduse küsimuses (A. Lavrentjevi referaat):

Harilike konkursside kõrval tulevad sisse seada ka väikekonkursid lihtsustatud korraga; vastava seadusega peab kindlustatama võimalikult otstarbekohane konkursivalitsejate valik.

Et võimaldada tõelist ja asjalikku kohtu järelevalvet konkursivalitsuste tegevuse üle, tuleb ringkonnakohtu juure ametisse panna üks või rohkem konkursikohtunikke.

Kuritahtliku konkursi kriminaalkorras järgimine tuleb põhjalikult reformeerida.

Järeldused konkursi võlglasile tuleb edasi arendada, resp. otstarbekohaselt ümber korraldada.

Õnnetule võlglasile tuleb ette näha rehabiliteerimise võimalused.

7. Balti riikide sotsiaalpoliitika kohta (R. Veidemanise referaat):

Balti riikide sisemise rahu kõvendamiseks, normaalolukorra loomiseks ja tööandjate organiseeritud koostöök on vajalised järk-järgulised sotsiaalreformid, eriti käesoleval ajal.

Sõjast tugevasti riivatud Balti riigid elavad praegu veel üle kapitalikogumise aega ja kannatavad suurt kapitalipuudust, mispärast nad ei saa kasutada neid sotsiaalseid uuendusi, mis on tarvilisel suurtes kapitalimaades. Sotsiaalseadusandluse kõrgeim piir Balti riikides oleks Rahvasteliidu töökongressi normid, tarvilise viivitusega nende maksmapanekul. Balti riikide sotsiaalseadusandlus peaks olema ühtlustatud.

8. Laevasõidu küsimustes (M. Kalnini referaat):

Arvestades Balti riikide erilist geograafilist asendit tuleb laevasõitu energiliselt arendada.

Et Balti riikide laevasõidule võimalust anda erakordsetest kriisiraskustest üle saada ja laevanduse eluvõimet alal hoida, on valitsuste kiire toetus tarviline.

Laevandusse puutuvate seaduste moderniseerimine peab sündima suurte meresõidumaade eeskujul.

Balti riikide lippude ebaühtlase käsitamise vastu laevanduses tuleb astuda ühiselt samme.

9. Kongressi kestva orgaani loomise asjus (dr. R. Erhardti referaat):

Kongress otsustab asutada püsiva komitee, et kongressil vastuvõetud resolutsioonid ühiselt läbi arutada ja ette valmistada nende elluviimiseks, samuti et ühiselt kaitsta kaubanduse ja tööstuse huve Eestis, Lätis ja Leedus ning anda pidevalt informatsiooni nende kolme maa majanduslikele ringkonnile majanduspoliitika ja majandusliku seadusandluse kohta Balti riikides.

Kongress volitab rahvusrühmi otsuseid teha selle komitee koosseisu ja organisatsiooni kohta.

Kaubandus-tööstuskoja liikmete valimise määrusi.

Kuidas toimuvad valimised.

Koja valimised algavad 21. novembril 1933. a. kell 9 hommikul ja kestavad kuni kella 9 õhtul.

Valimiste toimetusel peab jaoskonna või alljaoskonna toimkonna esimees enne hääletamise algust juuresolijatele näitama, et valimiskast on tühi.

Valimistoimkonna ülesandeks on teha kõik valimistesse puutuvad korraldused. Iseäranis peab ta kandma hoolt selle eest, et keegi valimisümbriku ei saa enne, kui ta valimisõigus on kindlaks tehtud isikut tõendava tunnistuse ja valijate nimekirja võrdlemisega. Juriidiliste isikute, täis- ja usaldusühingute ja teiste, kohtulikult mitteregistreeritud eraõiguslike ühingute esindajate valimisõigus tehakse kindlaks nende ühingute poolt antud kirjalike volituste, ja hooldekande all olevate asutuste hooldajail sellekohaste kohutunnistuste põhjal. Iga valija kohta, kes valimistel käinud, teeb toimkonna liige valijate nimekirjas tarvilise märkuse, et isik oma valimisõigust on tarvitanud.

Ühelgi valijal ei või olla ühes valijate liigis rohkem kui ühe juriidilise isiku või eraõigusliku ühingu volitus.

Valimistoimkond on kohustatud valvama selle

järele, et valimise saladust valimistel täieliselt hoitaks, et valija oma hääle saaks anda sellele nimekirjale, millele soovib, ja et selle jaoks saadaval oleksid tarvilised abinõud. Valimisruumides ei tohi valijale pidada kõnesid, teha kihutus-tööd ega laiali laotada kirjalikke üleskutseid.

Valimisruumides peavad olema välja pandud ja saadaval kõigi lõplikult avaldatud kandidaatide nimekirjad (valimissedelid).

Valimisel on igal valijal õigus hääletada ainult kolmele isikule ja seejuures § 25 ettenähtud viisil näidata, missuguses järjekorras ta neid valitaks tahab saada.

Valija märgib selle kandidaatide nimekirja, millele ta oma hääle annab ja mis valimissedelile on võetud, punase joonega. Kui ta tahab muuta kandidaatide nimekirjas olevate nimede järjekorda, siis ta paneb nr. 1 selle nime ette, kellele ta seab esimesele kohale, ja nr. 2 selle nime ette, keda ta järjekorras soovib teiseks.

Kui valija ei kiida heaks ühtki valimissedelile trükitud kandidaatide nimekirjadest, siis kirjutab ta valimissedelile, selleks jäetud tühjale kohale, nende isikute nimed, kellele ta hääle annab, vaatamata sellele, kas need isikud on kan-

didaatide nimekirjas või ei ole, ja seab nimed sellesse järjekorda, milles ta need tahab valituks saada.

Sel kombel täidetud valimisedeli paneb ta kokkumurtult ümbrikku ja laseb valimistoimkonnas nähes valimiskasti.

Ühelgi valijal ei ole ühes valijate liigis õigus oma häält anda rohkem kui ühes valimisjaoskonnas, aga valijale on lubatud oma valimisõigust tarvitada mõnes teises valimisjaoskonnas kui selles, kus ta nimekirja üles võetud. Selleks peab ta selles valimistoimkonnas, kus ta tegelikult valib, ülaltähendatud korras kindlaks tegema oma isiku ja valimisõiguse.

Igal valijal on õigus häält anda ainult selle valijate liigi kandidaatide nimekirjale, missugusesse liiki ta oma valimisõiguse järgi ise kuulub.

Kui hääletamine on lõpetatud, võetakse antud valimisedelid kastist välja ja loetakse nende arv üle, ümbrikke avamata. Samuti loetakse ka

nende isikute arv, kes valijate nimekirja tehtud märkuste järgi oma valimisõigust on tarvitanud.

Kõik antud valimisedelid pannakse selle järele kindlasse ümbrikku, mis kindi pitseeritakse vähemalt kolme toimkonna liikme juuresolekul. Ümbrikul tahendatakse ära seesolevate valimisedelite arv.

Sel kombel kinnipandud ümbrik ühes valimisedelitega saadetakse tähtsaadetisena hiljemalt 24 tunni jooksul koja juhatusesele.

Valimiste toimetamisel kirjutab keegi toimkonna liikmeist protokoll, kuhu üles tähendatakse valimiste päev, toimkonna ilmunud liikmed, valimiste algusega, valimiste lõpuaga, need isikud, kes olid hääletamas teistest valimisjaoskondadest, kõigi nende isikute arv, kes käisid valimas, ja kõik need sündmused, mis valimiste puhul aset leidsid. Protokoll kirjutatakse alla toimkonna liikmete poolt ja saadetakse ühes valimismaterjalidega koja juhatusesele.

Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi.

1) Maal ja aleveis asetsevais kauplustes müügil olevate kaupade müügihinna väljapanemise määrus.

Selle määruse järgi, mis on avaldatud „R. T.“ nr. 67 — 1933. a., on kauplusepidajad maal ja aleveis kohustatud äriruumides, akendel või mujal müügiks väljapandud kaupadel, mis on loendatud hindade korraldamise määruse („R. T.“ nr. 2 — 1933. a.) § 2, selgelt ja nähtavalt ära tähendama müügihinna. Need kaubad oleksid: bensiin, ehitusnaelad, jalanõud (nahast või kummist), manna, pargitud nahad (mitte karusnahad), petrooleum, puuvillane lõng ja niit (ka lõimed), puuvillane riie, pärm, põllutööriistad ja -masinad, igasugune latt-, leht- ja sordiraud ja teras, riis, sool, suhkur, tahvelklaas, tsement, villane lõng ja niit, villane riie ja igasugused väetisained.

Kaupadel müügihinna äratähendamise asemel kauplusepidajad võivad äriruumes üldiseks nägemiseks panna välja ülemal loeteldud kaupade nimekirja ühes müügihinna äratähendamisega.

Kaupadelt ei tohi kallimat hinda nõuda ega võtta kui see on märgitud väljapandud hinnasedelil või kaupade nimekirjas.

Hindadekomissaril ja tema poolt volitatud ametnikel on õigus ette võtta kauplustes revideerimisi ja algatada määruse rikkumises süüdlaste vastutusele võtmist.

Määruse rikkujaid karistatakse riigi eelarve tasakaalustamise, eramajanduse korraldamise ja tööpuuduse vastu võitlemise seaduse („R. T.“ nr. 92 — 1932. a.) § 9 alusel.

2) Majandusministri täiendav juhatuskirj ettevõttele võetava erimaksu asjas.

Ettevõttele võetava erimaksu asjas majandusministri poolt antud juhatuskirja („R. T.“ nr. 5 — 1933 ja 35 — 1933) § 1° muudetakse ja pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 1°. Mitmel alal tegutseva ettevõtte erimaksu arvutamiseks tehakse eraldi kindlaks iga tegevusala läbikäik või tasu ja kohaldatakse vastavad maksuprotsendid. Maksustamisotsus võib olla ühine ettevõtte kõigi tegevusalade kohta, kuid läbikäigu summad selles näidatakse vastavalt spetsifitseeritult.

Iga mitteamuandev ettevõtte, kes on kohustatud eraldi äritunnistuse lunastama, arvatud välja vabariigi valitsuse määruse § 12 põhjal koos maksustamisele kuuluvad ettevõtted, kuulub oma läbikäigult maksustamisele eraldi, olgugi ta omaniku poolest või muul viisil sõltuvuses mõne teise maksustamisele kuuluva ettevõttega.

Juhatuskirja muutmine on avaldatud „R. T.“ nr. 71 — 1933.

3) Riigi eelarve tasakaalustamiseks, tööpuuduse vastu võitlemiseks ja töövõimaluste soetamiseks füüsiliselt isikult võetava erimaksu määruse täiendamise ja muutmise määrus.

Selle määruse I osaga täiendatakse riigi eelarve tasakaalustamiseks, tööpuuduse vaslu võitlemiseks ja töövõimaluste soetamiseks füüsilisilt isikult võetava erimaksu määrus („R. T.“ nr. 100 — 1932 ja nr. 52 — 1933. a.) § 7¹ järgmises redaktsioonis:

§ 7¹. Käesoleva määruse §§ 2—7 korras töövõtjailt võetavat erimaksu peetakse kinni teenis-

tus- ja töötasult, mis kuulub väljamaksmisele aja eest kuni 1. oktoobrini 1933.

Määruse II osaga muudetakse sama määruse §§ 8, 12 ja 16, mis käivad muude füüsiliste isikute (mitte teenistuse- ja töötasusaaajate) kohta.

Määrus on avaldatud „R. T.“ nr. 75—1933. a.

Koja Teataja kirjavahefus.

Mehhaniseeritud tööstuste maksutamistest.

Küsimus: Oman nõõritehase, kus läbisegi töötab 5—10 töölit vajaduse järgi. Lunastasin VII järgu äritunnistuse. Mõni kord nädalas kasutan õhtuti elektrivoolu kokkulöömiseks. Selle alusel maksuinspektor, tunnistab mu ettevõtte mehhaniseeritud tööstuseks ja nõuab VI järgu äritunnistuse lunastamist.

Palun teatada, kas on see nõudmine seaduslik?

S.

Vastus: Riigi ärimaksu seaduse alusel peavad igasugused tööstusettevõtted, kus töölite arv on üle üheksa kuni viieteistkümmeni, käsitsi töötamise juures ja üle seitsme kuni kümneni, kui tarvitatakse mehhaanilist jõudu, lunastama VI järgu äritunnistuse.

Sellest selgub, et seadus ei tee vahet ettevõtete vahel selle järgi, kui palju mehhaanilist jõudu tarvitatakse, vaid ainult selle järgi, kas tarvitatakse mehhaanilist jõudu või mitte. Kui teie ettevõttes töötab kuni 10 töölit ja sealjuures ka vähimalgi määral kasutatakse mehhaa-

nilist jõudu, siis on VI järgu äritunnistuse nõudmine maksuametniku poolt täiesti seaduslik.

P. H.

Kaalude tembeldamisest.

Küsimus: Palun lahkesti teatada, kuhu ja millal pean viima oma poe kaalud ning pommid tembeldada ja kas võib kaalumist toimida kaaludega, mis on tembeldatud 1929, ja 1930. a., veel käesoleva aasta lõpuni.

A. K.

Vastus: Kaalude ja vihtide kasutamise ja tembeldamise korra määrab ära kaalu- ja mõõduseadus („R. T.“ nr. 187/188 — 1925. a.), mille § 8 lausub: „Kaalud, vihid ja mõõdud peab iga kolme aasta järgi uuesti tembeldama“, ning sama seaduse § 13 määrab tembeldamise korra ära järgmiselt: „Kaalusid, vihte ja mõõte proovitakse ja tembeldatakse peale proovikoja ka välispool pealinna teistes kohtades, millest kaiks nädalat enne seda kuulutatakse ajalehtedes ja teatatakse kohalikkude omavalitsuste kaudu, ära tähendades, millal ja kus proovimine ja tembeldamine toime pannaakse.“

A.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Äride register

septembrikuu esimesel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Alfred Aunapuu, Vaivara v., põllusaaduste ülesostu ja müügi äri.
2. Martin Blauhut, saapakauplus „Narva säärsaapa ladu“, Tartu, Poe 9.
3. Söögimaja „Eesti“, Meeta Erik, Tallinn, S. Pärnu mnt. 26.

4. Eduard Essaja, Rakvere, Vaksali 12, jalanõudekauplus.
5. August Etti, Tartu, Tähe 61, toiduainete- ja piimakauplus.
6. Gustav Frisch, Tartu, Kauba 15, valmisjalanõude kauplus.
7. Madis Hammer, Tallinn, S. Pärnu mnt. 86, toiduainetekauplus.
8. Helene Johanson, Tõrva, Valga t. 3, moe- ja pudukauplus.
9. Vassili Jõgi, Tallinn, Girgensoni 1, vorsti- ja lihakauplus.

10. Johannes Kaldas, Pärnu, Jänesselja 5, valmisriietekauplus.
11. Paul Kallikorm, Püssi v., vesiveski.
12. Marie Kalmo, Pärnu, Riia 60, pudukauplus.
13. Meier-Elias Katz, Tartu, Aleksandri 5, valmisriieteäri.
14. M. Kippar, Tallinn, Vene 1, valmisriietekauplus. Ainuisiklik äripidaja Rudolf-Mihkel Kippar.
15. Villem Klettenberg, Viljandi, Tartu tän. 8, pagariäri.
16. Vera Knoch, Pärnu, Akadeemia 5, toiduainetekauplus.
17. Hans Koppel, Tartu, Riia t. 27, kirjutusmaterjaaliäri.
18. Johannes Kriis, Tartu, Raekoja 22, toiduainete- ja pudukauplus.
19. Andres Kruup, Avinurme v., koloniaal-, riigiviina-, likööri- ja veinikauplus.
20. Tehniline keemiatööstus „Plastol“, Evald Lange, Pärnu, Gustav Adolfi 1.
21. Karl Lange, Tallinn, S. Ameerika 32, kütteainete ladu.
22. Kirjapressitööstus „Ovalo“, Boris-Nikolai Lehmkuhl, Tallinn, Viru 18.
23. Karl Leivategija, Mäksa v., einelaud õllemüügiga.
24. Mihkel Levoldt, Tallinn, Vilmsi 42, toiduainetekauplus.
25. Anna Lilleorg, Tallinn, S. Kompassi 5, lihakauplus.
26. Linard Loosing, võõrastemaja „Bellevue“, Tartu, Raekoja 2.
27. Mehhaaniline jalanõudetööstus „Kondor“, Erich Luther, Tallinn, Heeringa 21.
28. Helene Mann, Tartu, Rüütli 24, toiduainetekauplus.
29. Marie Nael, kirjutusmaterjaalikauplus ja laenuraamatukogu „Sõnavara“, Tartu, Kaluri 4.
30. Ekaterina Novikov, Tartu, Raekoja 10, lambi-, kivi- ja klaasnõudekauplus.
31. Elli Ossip, Tartu, Raekoja 14, vana-kraamikauplus.
32. Anna Parbo, Tallinn, Narva mnt. 50, toiduainetekauplus.
33. August Pähn, Viitina v., jahuveski.
34. Hans Põdra, Tallinn, Alevi 6, lihakauplus.
35. Ella Rebane, Viljandi, Sakala pst. 16, toiduainetekauplus.
36. Saeveski ja mehhaaniline puutööstus „Puumass“, Elvine Rooba, Tapa, Vabriku 1, prokurist Bernhard Rooba.
37. Oskar Rõõmus, Tartu, Tähe 70, pagari- ja kondiitriäri.
38. Karl Sagar, Tartu, Karlova 70, toiduainete- ja piimakauplus.
39. August Sallert, Tallinn, S.-Pärnu mnt. 32-b, lihakauplus.
40. August Sapert, Tartu, Promenaadi t. 8, mehhaaniline saapatööstus ja -parandus.
41. Leena Siirak, Tallinn, S. Pärnu mnt. 74-a, toiduainete- ja piimakauplus.
42. Erika Soovik, Tartu, Riia 83, koloniaal-kauplus.
43. Kaubamaja „Uus Turg“, Joosep Sori, Tallinn, Valli 10, majatarvete, rauakauba ja seemnete kauplus. Prokurist Voldemar Sori.
44. Kino „Saturn“, Eidel Svidgal, Tallinn, Puuvilja 12.
45. Moe- ja puduäri „Õed Taalder“, Tallinn, Tartari 22. Täisühing, täisosanikud Ida Taalder ja Alide Taalder, osakapital Kr. 100.—
46. Alide Tammus, Rapla v., pudukauplus ja rätsepatöökoda.
47. Fromhold Timofei, Nõmme, S. Pärnu mnt. 153, toiduainetekauplus.
48. Sinaida Treiberg, Tallinn, V. Ameerika 25-b, lihakauplus.
49. Karl Tuuberg, Nõmme, S. Pärnu mnt. 147, lihakauplus.
50. Kohvik ja pagariäri Adele Valdman, Narva, Suur 19.
51. Pagari- ja kondiitriäri Virro, Põltsamaa, Jõgeva mnt. 14, ainuisiklik äripidaja Marie Virro, prokurist Aleksander Virro.

Registreeritud muudatused:

1. Trükitööstuse osahing „Trükikoda Ed. Bergmann“, Tartu, Ülikooli 25, põhikiri muudetud. Osahingu uueks nimetuseks „Osahing Ilutrükk“. Tartus, Riia 6 avanud trüki-, kivi-trüki-, litograafia- ja raamatuköitmis-tööstuse.
2. Kinnitus A.-S. „Eesti Union“, Tallinn, S. Karja 18, lahkunud juhatuse liikme Hans Heinrichson'i asemele valitud juhatuse liikmeks Richard Lagrum, kes ühtlasi on ka asjaajajaks-direktoriks. Prokuristi Johannes Wittlich'i volitused on kustunud. Prokuristiks on määratud Karl Malm.
3. O.-Ü. „Embag“, Tallinn, S. Roosikrantsi 4—1, surma läbi lahkunud juhatuse liikme Aleksander Schilling'i asemele valitud Georg Schilling.
4. Theodor Foerster, segakaupluse asukohaks Maasi vald, Kareda k. (enne Rannaküla).
5. Karl Hansen, mütsi- ja laskeriistakaupluse asukohaks Tartu, Kauba 11 (enne Kauba 13).

6. Leena Jõgeva, kaupluse asukohaks Võru, Tartu t. 19 (enne Kreutzwaldi 62).
  7. Valentin Kovkin, kartulite äri asukohaks Tallinn, Weizenbergi 19 (enne Sadamas, Mayeri ait).
  8. Aleksander Kulberg jätkab äritegevust lihakaupluse avades Tallinnas, Telliskivi 36.
  9. Liisa Lepiku, V. Vändra a., perekonnanimeks abiellunult on Mikhelson.
  10. Herman Lepp jätkab äritegevust avades toiduainetekaupluse Võrus, Kreutzwaldi 39.
  11. Liisa Lillestern, toiduainete- ja piimakaupluse asukohaks Tartu, Väike-Kaar 40 (enne Tamme puistee 10).
  12. Helene London, lihakaupluse asukohaks Tallinn, S. Söörensi 9 (enne Kungla 3).
  13. Eduard Loring, segakaupluse asukohaks Haimre v. (enne Velise v.).
  14. Õilme Luik jätkab äritegevust avades toiduainete- ja kirjutusmaterjaalikaupluse Mõisakülas, Pärnu t. 39.
  15. Peeter Lõhmus, lihakaupluse asukohaks Tallinn, Falkpargi 5 (enne Falkpargi 18-a).
  16. Juhan Maaser, piimakaupluse asukohaks Tartu, Raekoja 25 (enne Karlova 70).
  17. Friedrich Masing, liha- ja vorstikaupluse asukohaks Võru, Kreutzwaldi 46 (enne Jüri 28).
  18. Sofie Morosov, toiduainetekaupluse asukohaks Tallinn, V. Patarei 11 (enne U. Kalamaja 31).
  19. Johannes Mürs, pudukaupluse asukohaks Tartu, Tähe 69.
  20. Arthur-Heinrich Neumann jätkab äritegevust avades lihakaupluse Tallinnas, Vilmsi 24.
  21. Robert Onno, liha- ja vorstikaupluse ja vorstitööstuse asukohaks Võru, Jüri t. 11.
  22. Johan Peep, rohu- ja värvikaupluse asukohaks Tartu, Promenaadi 2 (enne Poe 9).
  23. Surnud Hans Promann'i, kellele kuulub Tallinnas, Roheline aas 12 ja Uus-Sadama tän. 10 asuv restoraan, varanduse hooldajaks on Adolf Lauba,-vann. adv. abi.
  24. Johannes Reisa on avanud koloniaalkaupluse Tapal, Pikk 12 (varem registr. masinate ehituse ja paranduse töökoda peab äritunnistusega).
  25. Maria Rosenberg, pesuäri asukohaks on Narva, Turu 9.
  26. Karl Sillam, fototarveteäri asukohaks on Tallinn, Viru 11 (enne Viru 15).
  27. Metsatööstus Paul Simmul ja Jaan Simmul, Viitina v., täisosanik Jaan Simmul ühingust välja astunud, mis ajast peab ettevõtet Paul Simmul ainuisikliku äripidajana firma all: „Metsatööstus ja saeveski Paul Simmul“.
  28. Hollandi Seemnekauplus J. Sori, asukohaks Tallinn, S. Tartu mnt. 1 (enne Valli 10).
  29. Johannes Tatsi, autogeenilise metallikeetmise tööstuse asukohaks on Tallinn, Lai 23 (enne Laboratooriumi 15).
  30. Miili Tiisler'i perekonnanimeks abiellunult on Susi. Puusärgiäri Valgas, Kesk 12, firmaks „Miili Susi“.
  31. „A. & M. Univer“, Tartu, Meltsiveski 40—42, prokurist Karl Kerberg lahkunud.
  32. Ernst Vaader, juukselõikusäri asukohaks on Tallinn, Balti jaam (juukselõikusäri Tallinnas, Apteegi 5, lõpetanud).
  33. Anna Vilberg, toiduainetekaupluse asukohaks on Tallinn, Veerenni 57 (enne Liivalaia 8).
  34. Jaan Vissel, koloniaalkaupluse asukohaks on Rõuge v. (enne Võru, Jüri 9).
- Tegevuse lõpetamise registreerinud:**
1. Egon Adams, Tallinn, Vene 1, valmisriieteäri.
  2. Nikolai Amberg, Rakvere, Tallinna t. 25, pudukauplus.
  3. Karl Astel, valmisjalanõudekauplus „Võistlus“, Tartu, Kauba 15.
  4. K.-M. „Ate“, M. Bormann, R. Paakspuu, S. Tõnishof, Tallinn, Harju 37, valmisriieteäri. Täisühing, täisosanikud Maali Bormann, Rudolf Paakspuu ja Selma Tõnishof, osakapital Kr. 2.000.—
  5. Grigori Belov, Narva, Kulgu 30, vürtsipood.
  6. Johan Duberg, Tartu, Näituse 2, toiduainetekauplus.
  7. Eestimaa Meistrite Ühing ja Tallinna Eesti Käsitöölise Avitamise Selts, Tallinn, Teenri 4, kohvik ja restoraan.
  8. Kuno Erdmann, Tartu, Kesk 7, toiduainete- ja piimakauplus.
  9. Koloniaalkauplus „Majandus“, Harry Floss, Tallinn, Jakobsoni 6.
  10. Mary Foerster, Maasi v., segakauplus.
  11. Jakob Gjardmann, Nõmme, Männiku tee 63, toiduainetekauplus.
  12. Ernst Goldberg, Mäksa v., toiduainetekauplus.
  13. Aleksander Golubev, Tartu, Kastani 47, ehitustööde ettevõte.
  14. Paul Hivask, Veriora v., püülitööstus.
  15. Johan Johannson, Tartu, Rüütli 24, koloniaalkauplus.

16. Friedrich John, Tallinn, Kuninga t. 5, autode ja autoosade kauplus.
17. Mihkel Juurikson, Tallinn, Girgen-soni 1, liha- ja vorstikauplus.
18. Aleksander Kallikorm, Püssi v., jahuveski.
19. Hermann Kandimaa, Tallinn, Kopli 54, toiduainetekauplus.
20. Aleksander Keigla, Tallinn, Vilmsi 42, toiduainetekauplus.
21. Richard Keisk, Võru, Jüri 40, pagariäri.
22. Heinrich Kuusk, Kasepää v., toiduainetekauplus.
23. Johannes Laado, Võhmata v., vorsti-tööstus.
24. Heinrich Lagus, Tallinn, Müürivahe 16, kaubanduskontor.
25. Lange ja Thomson, Tallinn, S. Ameerika 32, puuhoov.
26. Herbert Laur, Tartu, Raekoja 1, pudu-kauplus.
27. Pesuvabrik „Triumph“, D. Lerenmann, Tallinn, Harju 43.
28. „S. G. Lerenmann“, Tallinn, Estonia pst. 15, en gros pudu- ja moeasjade kauplus.
29. Oskar Lind, Tallinn, S. Pärnu mnt. 32-b, lihakauplus.
30. Peet Melesk, Anna v., segakauplus.
31. Julie Meri, Tartu, Jaama 65, toiduainete-kauplus.
32. Hendrik Määrits, Kärgula v., väike-kauplus.
33. Johannes Neumann, Tallinn, Vilmsi 24, lihakauplus.
34. Hans Oja, Orajõe v., tuule-jahuveski.
35. Johannes Pakkats, Tallinn, Laulupeo 7, toiduainetekauplus.
36. Herta Parts, Tallinn, S. Pärnu mnt. 16, puuhoov.
37. Valter Paul, Nõmme, S. Pärnu mnt. 153, toiduainetekauplus.
38. Karl Peets, Salla v., vesi-jahuveski.
39. Adele Preem, Rapla v., pudukauplus ja naisrätsepa töökoda.
40. Segakauplus „Universal“, Emilie Päiv, Petseri, Turuplats 10.
41. Alvine Pärn, Tartu, Riia t. 43, pagari-ja kondiitriäri.
42. Eduard Raamat, Avinurme v., toiduainetekauplus.
43. Mooses Schein, Valga, Kesk t. 2, liha-kauplus.
44. Söögimaja „Eesti“, Liisu Taalvelt, Tal- linn, S. Pärnu mnt. 26.
45. Alma Tamberg, Põltsamaa, Jõgeva mnt. 15, pudukauplus.
46. Alviine Tenneberg, Tallinn, Narva mnt. 50, toiduainetekauplus.
47. Timofei Teplenkov, Järvesuu v., tuule-jahuveski.
48. Võõrastemaja „Livonia“, Emilie Unt- Saardes, Narva, Võõrastemaja 34.
49. A. Vaher & Ko, Tartu, Riia 6, köitekoda.
50. Liisa Viil, Tallinn, V. Ameerika 25-b, lihakauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	R. T. lisade nr. nr.	Elukoht
Palov, Hermann Johani p. ja Odrovonsch, Marta, Arturi t.	15. VIII 33	R.T. lisa nr. 66 28. VIII 33 R.T. lisa nr. 67 I. IX 33	Tallinnas, Tehnika 10. „ Linda 11-4.
Jõks, Samuel ja tema abik. Marta-Marie . . .	10. VIII 33		Tall., S. Kompassi 1.
Kägi, Mihkel Otto p ja tema abik. Asta, Gus- tavi t.	14. VIII 33	„	Harjumaal, Kurna v.
Kallas, Oskar Märdi p. ja abik. Marie Jakobi t.	19. V 33	„	Jõhvi v. Sompaa jaam.
Schmidt, Herbert-Konstantin ja abik. Marga- rette Friedrichi t.	15. VIII 33	R.T. lisa nr. 71 15. IX 33	Hiiu-Kärdlas.
Kaljo, Ants ja tema abik. Erika	25. VIII 33	„	Tallinnas, Keskvanglas „ Linda t. 6.
Rõuk, Nikolai Jaani p. ja Tikenberg, Gerda Kustase t.	25. VIII 33	„	Tartus, Suurturg 3. Tallinnas, V. Ameerika 9.
Rosenberg, Johannes ja abik. Johanna Jaani t. süüd. Sander	29. VIII 33	„	Nõmmel, Metsa t. 5 ¹ .

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Tallinna Meistrite Kogu algab tegevust.

Seisuste kaotamise seadusega läksid Eestis hingusele kõik gildid ja tsunftid, mis olid omal ajal meistritele ühendavaks keskuseks ja täitsid osalt avalik-õiguslikke ülesandeid, eriti kutseoskuse edendamise ja arendamise alal, seistes meistrite huvide eest valvel.

Nüüd on aga meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seaduse vastuvõtmisega riigikogus loodud Eestis kutseoskuse õpetamiseks sootuks uus alus. Haridus- ja sotsiaalministeeriumi juures kutsuti ellu kutseoskuse nõukogu ja tööoskuseametid, kes seaduse alusel otsustavad kõik kutsealade õppimisega seotud küsimused.

Kuid tähtsais küsimusis, nagu on seda kutseoskuse õpetamise korraldus, tööoskuse edendamine ja arendamine, samuti meistritele antavad õigused ja paljud teised meistritesse puutuvad küsimused, ei või eesti meistrid jääda kõrvaltvaatajaks, kui nad soovivad sammuda ajaga kaasa, vaid peavad, teiste maade meistrite eeskujul, tarvilisel määral oma organisatsiooni kaudu osa võtma ülalmainitud tähtsate küsimuste otsustamisest.

Asutajad liikmed on Tallinna Meistrite Kogu põhikirja juba seaduslikus korras registreerinud ja uus organisatsioon algab oma tegevust.

Tallinna Meistrite Kogusse võivad põhikirja alusel kuuluda vaid seaduslikus korras registreeritud meistrid. Selleks, et iga kutseala võiks otustada iseseisvalt oma alasse puutuvaid küsimusi, jaguneb Meistrite Kogu kutsealade järgi ametiteks, kusjuures iga teatava kutseala ameti liikmeks loetakse kõik kogu liikmete hulka kuuluvad sel kutsealal tegutsevad meistrid.

Meistrite Kogu asutajad loodavad, et kõik seaduslikus korras registreeritud meistrid astuvad kogu liikmeiks ja aitavad omaltpoolt kaasa täita neid tähtsaid ülesandeid, mis Meistrite Kogu oma põhikirjas üles on seadnud.

Mööbli- ja majapidamistarvete laat.

30. septembril s. a. avati a.-s. „Näituse“ korraldusel Tallinnas Pikal tänaval börsisaalides mööbli- ja majapidamistarvete laat, mille eesmärgiks on tutvustada laiemale hulkadele uusi moodsaid mööbleid ja kodu sisustamise esemeid. Väljapanekud on korraldatud viide osakonda:

1) korteri-, büroo- ja aiamaööbel, nende osad ja tarbed; 2) korteri kaunistused: põranda- ja seinakatted, vaibad, eesriided, madratsid, padjad, voodipesu, lauapesu, vaasid, seinakaunistused, valgustusseaded, armatuurid jne.; 3) muusikariistad: klaverid, pianinod, harmooniumid, raadiovastuvõtjad, valjuhääldajad, grammofonid jne.; 4) bürootarbed: kirjutusmasinad, arvemasinad, paljundajad, registraatorid jne.; 5) köögi- ja sööginõud ja tarbed.

Ühenduses mööbli- ja majapidamistarvete laadaga, mis kestab kuni 9. okt. s. a., tahetakse korraldada ka erilist propagandat korteri sisustusemetete kultuuri tõstmiseks kirjutuste näol ajalehis, kõnedena ringhäälingus jne., et anda hoogu meie elamute kaunistamiseks.

Välismaa firmad otsivad ühendust Eesti äridega.

Inglise firma Max Weiss & Son, aadress — 1, Maiden Lane (Queen Street) London, E. C. 4, soovib astuda äriühendusse mõne eesti karusnahkade eksportööriga. Asjast huvitatuid palume pöörduda otsekohe ühaltähendatud aadressi järgi.

Uusimaid leiutusi Rootsis.

Uus mootorikolbi metall.

Mootoriasjatundjate tähelepanu osaliseks on saanud uus mootorikolbi kergemetall, mis oma kõvaduse ja vastupidavusega ületab kõik seni tuntud metallid ja mille leiutajaks on rootsi ins. Erik A. Nilsson. Nilsson, kes endale populaarse nime on teinud ühe laagrimetalli leiutamise, on koostanud ühe metalli kompositsiooni, mis omab sama erikaalu ja samasuguse soojuselevitamise omadused kui teised tuntud mootorikolbi metallid, kuid samal ajal arendab efektiivset eneseõlitamist, nii et ta omab teistega võrreldes kümnekordse vastupidavuse. Kuna teised säärased metallid kiiresti kulumine ja suure kiiruse ja pinge juures purunevad, suureneb aga Nilssonist leiutatud metalli tugevus ja vastupanu tsilindris tekkiva plahvatuskuumuse tagajärjel veelgi. Uuest metallist on juba tarvitusele võetud üle 200 uue mootorikolbi ja omanikud on nende hiilgavaist omadusist otse üllatunud. Nende hulgas on mõned võidusõidu mootorrattad, mis on varustatud uuest metallist kolbidega, kaasa teinud juba kümneid võidusõite mitmesugustes tingi-

mustes, ilma et kulumisest kolbides avalduks vähimatki märki, veel vähem oleks tarvis olnud kolbide vahetamist või lihvimist. On tehtud katseid suure kiirusega, kuni 8.500 tiiru minutis, ilma et kolbi või tsilindri metall oleks kannatanud. Nilsson on oma leiutuse patenteerinud.

Inglise:

Tolli töstmine šokolaadile.

5. septembril s. a. pandi maksuma Inglise lisatoll šokolaadile 10% suuruses kauba väärtusest.

Saksamaa:

Määrused munade sisseveo asjus.

1. septembrist peale ja kuni 14. märtsini t. a. tulevad Saksamaale sisseveetavad munad tembeldata Saksa määruste kohaselt punase värviga.

1. septembrist peale lastakse kokkuleppetolliga sisse peale seniste kaaluliikide ka Saksa klassi g 1 kaaluliik C, kus üksikute munade kaal kõigub 50 ja 55 gr vahel, keskmise kaaluga 52—53 gr.

Praegune kokkuleppetoll on Rmk. 40 per dz., 1. okt. kuni 31. dets. 30 Rmk. per dz.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkiri Eesti-Prantsuse-vahelise lepingtariifi käsitamise kohta.

Majandusministri eeskirja 13. IX s. a. nr. 8875 kohaselt avaldan teadmiseks, et Eesti-Prantsuse-vahelise kaubanduskonventsiooni muutmise protokoll ja selle lisadena avaldatud lepingtariifi (RT 60—33 ja RT nr. 65—33)

rakendamisel tuleb talitada tollipõhitariifide seaduse sisseveotariifide üldmääruse 1 kohaselt.

Ühtlasi teatan, et majandusminister tühistas oma eeskirja 30. IX 31. a. nr. 9245, mistõttu kaotab maksvuse ka minu ringkiri 30. IX 31. a. nr. 167. Soome lepingtariifi käsitamisel tuleb talitada analoogiliselt ülaltähendatud korrale.

Alla kirj. direktor H. K u k k.

Tolliasjade juhataja e. J. R a h h i.

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 226 kg.	
Northern Manitoba . . . . . sh	26/1 ¹ / ₂
Hard Winter . . . . . ”	—
Rosario Santa . . . . . ”	21/9—
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	—
Odrad, Kanada nr. 3, kaal — 370 Ingl. naela = 170 kg. . . sh	—
Kalifornia, kaal — 424 Ingl. naela = 192 kg. . . . . ”	—
Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela = 145 kg.	
La Plata . . . . . sh	—
Kanada nr. 2 . . . . . ”	—
Linad, cif. per tn.	
(Fine Quality) I sort . . . . . £	100/—
(Fair Quality) II ” . . . . . ”	75/—
(Law Grade) III ” . . . . . ”	50/—55/—
Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
Iiri . . . . . sh	88/—90/—
Daani . . . . . ”	86/—88/—
Hollandi . . . . . ”	81/—83/—
Eesti . . . . . ”	80/—82/—
Rootsi . . . . . ”	83/—85/—
Poola . . . . . ”	75/—77/—
Munad — 120 tk.	
Inglise . . . . . ”	17/—
Või	
Daani . . . . . ”	116/—
Eesti . . . . . ”	92/—94/—
Läti . . . . . ”	92/—94/—
Leedu . . . . . ”	92/—94/—

Hamburg.

Nisu.	
Sisemaa, tonni eest . . . . . Rmk.	9.40—9.50
Manitoba, cif 100 kg. eest term. fl.	—
Western II, cif 100 kg. eest ”	—
Hard Winter, cif 100 kg. eest ”	—
Ameerika jahu . . . . . \$	—
Rukis.	
Sisemaa, tonni eest loco . . . . . Rmk.	7.70—7.75
Kaerad.	
Sisemaa, tonni eest. . . . . ”	7.30—7.50
Suhkur, cwt. (50 kg.)	
Toores . . . . . sh	5/5—4/10
Hollandi . . . . . ”	—
Belgia . . . . . ”	—
Tšehho . . . . . ”	—
Poola . . . . . ”	—
Riis, Burmah II, 50 kg. eest . . . . . Rmk.	9.80
Rasv, tierces = 191 l.	
American Purelard . . . . . \$	—
Berliin.	
Või, tsentneri eest (50 kg.)	
Sisemaa või I sort . . . . . Rmk.	—
” ” II ” . . . . . ”	—
” ” III ” . . . . . ”	—
Eesti . . . . . ”	137
Läti punane . . . . . ”	137—138
” roheline . . . . . ”	135
Soome . . . . . ”	134
Siberi . . . . . ”	—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	15. IX	16. IX	17. IX	19. IX	20. IX	21. IX	22. IX	23. IX	25. IX	26. IX	27. IX
Frank . . .	80.84	80.62	79.96	79.59	78.96	79.59	79.21	78.96	79.71	79.28	79.53
Dollar . . .	4.6775	4.6975	4.7375	4.79	4.8512	4.73	4.77	4.7825	4.7350	4.7475	4.73125
Rootsi kroon	19.385	19.385	19.385	19.385	19.385	19.39	19.39	19.385	19.385	19.385	19.385
Daani kroon	22.38	22.38	22.38	22.38	22.38	22.38	22.38	22.385	22.39	22.39	22.39
Norra kroon	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90
Saksa mark .	13.24	13.20	13.20	13.06	12.95	13.06	12.985	12.695	13.07	13.01	13.0475
Soome mark	226.875	227.—	226.75	226.87	226.87	226.75	226.50	226.75	226.75	226.875	226.875
Floriin . . .	7.8450	7.8250	7.7675	7.7225	7.6575	7.72	7.6825	7.6575	7.7325	7.6925	7.7175
Liira	60.12	60.03	59.50	59.31	59.30	59.37	59.—	58.81	59.25	58.93	59.21
Helveetsia fr.	16.345	16.235	16.16	16.075	15.88 ^{1/2}	16.09	16.—	15.955	16.10	16.025	16.07
Tsehhosl. kr.	106.875	106.81	105.82	105.50	104.37	105.—	104.37	104.25	105.125	104.50	105.125
Belgia frank	22.705	22.68	22.43	22.34	22.16	22.38	22.23	22.15	22.35	22.25	22.345
Silling	29.50	29.375	29.37	29.12	28.87	28.75	29.—	28.625	28.625	28.68	28.68
Slott	28.25	28.25	28.12	28.—	27.68	27.81	27.68	27.685	27.75	27.81	27.875
Pengo	25.50	25.50	25.50	25.50	25.50	25.50	25.—	25.—	25.—	25.—	25.—
Latt	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	16.50	16.—	16.—	16.—	16.—	16.—
Litt	32.—	32.50	31.75	32.50	32.—	32.—	32.—	31.50	31.50	31.50	31.50
Tšerv. . . .	6.2125							6.0375	6.01	6.03	
Eesti kroon .	18.50	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	17.75	17.75	17.75	17.75	18.—
Höbe p/unts	18 ^{3/8}	18 ^{5/16}	18 ^{7/16}	18 ^{1/2}	18 ^{7/16}	18 ^{1/4}	18 ^{1/4}	18 ^{1/2}	18 ^{7/16}	18 ^{1/2}	18 ^{5/16}
Plaat. p/unts								125/-130/-			
Kuld p/unts .											

	B E R L I I N										
	15. IX	16. IX	18. IX	19. IX	20. IX	21. IX	22. IX	23. IX	25. IX	26. IX	27. IX
Naelsterling .	13.285	13.275	13.15	13.14	12.95	13.04	12.99	12.98	13.05	13.—	13.04
Frank	16.42	16.42	16.42	16.425	16.425	16.43	16.43	16.43	16.42	16.42	16.42
Dollar	2.845	2.83	2.76	2.75	2.67	2.74	2.713	2.71	2.76	2.735	2.755
Rootsi kroon	68.60	68.45	—	67.68	66.75	67.20	66.95	66.90	67.30	67.—	67.20
Daani kroon	59.35	59.25	—	58.55	57.85	58.25	58.—	57.95	58.30	58.05	58.25
Norra kroon	66.80	66.70	—	66.—	65.10	65.50	65.25	65.20	65.60	65.30	65.50
Soome mark	5.90	5.925	5.82	5.81	5.74	5.72	5.74	5.735	5.77	5.74	5.755
Floriin	169.50	169.30	169.25	169.40	169.45	169.55	169.50	169.55	169.20	169.25	169.40
Liira	22.12	22.09	22.06	22.06	22.09	22.05	22.09	22.08	22.06	22.09	22.09
Helveetsia fr.	81.30	81.20	81.16	81.25	81.35	81.30	81.30	81.20	81.13	81.15	81.25
Belgia frank	58.55	58.53	58.49	58.50	58.52	58.53	58.55	58.58	58.54	58.53	58.50
Latt	74.40	74.40	74.40	74.40	74.40	74.40	74.40	74.40	74.40	74.40	74.40
Litt	41.60	41.60	41.50	41.50	41.45	41.45	41.45	41.45	41.45	41.45	41.45

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski
saadused. Hinnad arvatud 50
kg eest ühes valge punvil-
lase kotiga.

Kroonid.

Saiajahu poolsõre . . . . . 100 kg. 43.—
„ sõre . . . . . „ 44.—

Kroonid.

Püüljahu:

Rukkipüül patent (à 50 kg.) . . . . . 100 kg. —
„ harilik . . . . . „ 24.—
„Eesti Parem“ saiajahu . . . . . „ 40.50
„Kalev“ . . . . . „ 38.—
„Taara“ . . . . . „ —
„Kungla“ . . . . . „ 35.—
„Sampo“ . . . . . „ 31.—
Manna . . . . . „ 47.—
Granular . . . . . „ 41.50

Jahud: nisu, pehme, Ameerika
ja Inglise 100kg. —
„ sõre, Ameerika
ja Inglise „ —

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski
Jahu: rukki . . . . . „ 12.00—13.70
rukkipüül . . . . . „ 24.—
nisu, pehme —
sõre . . . . . „ 31.00—44.00
Kaerahelbed (Herkulo) . . . . . 1 kg. 0.29'

A/S. Rotermanni teh.		Kroonid.			Kroonid.
Jahu: rukki	100 kg.	13.54	Koks, kütte	1000 kg.	—
" " püül	"	24.—	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	"	8.75
" nisu, pehme — söre	"	31.20—47.20	Põlevkivi, 1-a, fr. ladu Tall., netto	"	8.50
Nisu, Eesti, saatejaam	"	17 00—21.00	Raskeõli, fr. ladu Tallinn, netto	100 kg.	5.25
" külvi, suvi „Rubin“	"	—	Estobituumen A, B, C tünnid. br.	"	8.75
Rukis, Eesti, fr. Tallinn	"	11.50	" D. E. (pigi) " " "	"	9.25
Kaerad, toidu, Eesti	"	—	Katuselakk, " " "	"	9.25
" Vene	"	—	Fenolaat, tünnides, netto	"	10.00
Odrad, õlle, Eesti	"	—	Karbolineum „Estokarbolineum“	"	—
" toidu, Eesti	"	—	A & B, netto	"	12.75
Herned, peluskid, külvi	"	—	„Estokarbolineum“ C, netto	"	10.75
Vikid	"	—	Raualakk, tünnides, netto	"	18.75
Ristikhein, punane, siberi, külvi	"	—	Imbutusõli A, netto, tünnides	"	7.75
" punane, läti, külvi	"	—	" B " " "	"	7.00
Riis, Burma II	"	—	" C " " "	"	6.00
Kartulid, eksport	"	—	Asfaltmastiks " " "	"	6.00
" piirituse ja vabriku	"	—	" emulsioon	"	9.75
Kartulitärklis „Supérieur“	"	23.00—25.00	Viljapuu-karbolineum, netto	ltr.	0.41
Siirup, kartuli, 420/0	"	30.00	Autobensiin	"	0.27
Glükoos	"	28.00	Diiselmootor-nafta	1 kg.	0.11
Või, eksport, I sort	1 kg.	viimne lk.	Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	"	0.12
Margariin, välismaa	"	—	" -nafta	"	0.11
" kodumaa	"	0.65—0.70	Raud, sordi	100 kg.	12.00—12.50
Kaseiin, Eesti, toores	100 kg.	—	" vits	"	17.50—18.00
Juust, „Schweitsi“, kodumaa	1 kg.	1.20—1.25	" plekk	"	16.00—26.50
Munad, eksport, I s. (kast 360 tk.)	kast	viimne lk.	" plekk, tsingitud	"	39.00—41.50
Kakao, Hollandi	1 kg.	2.00—2.60	" talad	"	11.00—11.50
Kohv, Rio, Santos jne.	"	6.10—6.60	Teras, Inglise	"	—
" Kesk-Ameerika sordid	"	6.60—7.40	" vedru	"	25.00—28.00
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	"	6.60—7.50	" talla, ree	"	18.50—19.00
" " oranž Pekoe, Java	"	5.50—6.80	Inglüstina	"	500.00—525.00
" " Moning, Hiina	"	5.80—6.50	Seatina	"	40.00—45.00
Suhkur, peenike, valge, Saksa	100 kg.	—	Vaskplekk, punane	"	215.00
" " " Cehhoslov.	"	—	" valge	"	190.00
" " " Inglise	"	45.00—45.50	Tsinkplekk	"	75.00—83.00
" " " Poola	"	—	Masinaõli, mitmesugune	"	24.00—28.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	"	4.20—4.30	Mootoriõli, mitmesugune	"	35.00—45.00
jaam Irboska ja Narva	"	4.40—4.65	Autoõli, mitmesugune	"	40.00—50.00
Sool, lahtine, Saksa	"	4.40—4.65	O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	"	—
" " Poola	"	—	teõli, tsistern. fr. Tallinn	1000 kg	48.00—55.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“	tünn	—	Linaseemneõli	100 kg	68.00
" Soti „Spent“	"	37.00	Värniits	"	70.00
" " „Matties“	"	56.00	Tsilindriõli, mitmesugune	"	30.00—48.00
" " „Matfulls“	"	61.00	" Vene 280 ^o	"	—
" " „Islandi, 1/1	"	37.00	" " 320 ^o	"	—
" " " 1/2	"	20.50	" " Ameerika 280 ^o	"	—
Liha, sea, I sort	1 kg.	0.70—0.78	" " 320 ^o	"	—
Liha, looma, I sort	"	0.20—0.30	Nafta, Vene	"	—
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	—	" Ameerika	"	11.00—12.00
" päevalille	"	—	" Poola	"	11.00—12.00
" puuvilla	"	—	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	"	12.00—13.00
Jahu, päevalille	"	—	" Ameerika " " " "	"	12.00—13.00
Segajõutoit I sort	"	—	Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	"	—
" II sort	"	—	tööstuse segabensiin, fr. Tallinn	"	36.50
Sojatangud	"	—	O/Ü. Eesti Kiviõli bensin Estolin, ...	"	—
Nisukliid	"	7.—	tsistern. fr. Tall. ühes teede-	"	—
Maapähklikoogid	"	—	maks.	"	33.00—34.00
Vikid	"	—	Bensiin, vene, I sort	"	38.00—38.50
Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr.	0.495—0.6250	Pesusooda, kodumaa	"	9.00—9.50
" " Mitkal "	"	0.365—0.4750	Seebikivi	"	32.00—35.50
Lina, Petseri, saatejaam	1000 kg.	—	Värvid, nigros., veessulav, välism.	1 kg.	6.00
" Võru " " "	"	—	" tsinkvalge, välism.	"	0.60—0.62
" Liivi " " "	"	—	" tinavalge, ...	"	0.87—0.90
" Tartu " " "	"	—	" ooker, ...	"	0.17—0.25
Õlilnaseemned, 90%, baas, ...	100 kg	—	Superfosfaat 18—200/0	kott	—
saatejaam	"	—	Segafosfaat 22—230/0	"	—
Linaseemned, külvi, 95%	"	—	Kaalisool 400/0	"	—
baas, saatejaam	"	—	Salpeeter, çiiili	"	—
Kivistüsi, auru, Yorkshire, ...	1000 kg.	34.00—35.00	Lubisalpeeter	"	—
" 2 korda pestud	"	32.50—36.00	Lubiammoonsalpeeter	"	—
" auru, Newcastle	"	37.00—38.00	Väävelhapu ammoniaak	"	—
" sepa	"	—	Fosforiit, eesti, 25—270/0	"	—
			Nitrofoska	"	—

		Kroonid.
Paber, rotatsiooni	100 kg.	22.00
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn	tünn	7.40
Kriit, toores	100 kg.	4.90—5.00
" pestud	"	5.25
Puutõrv	"	17.00—18.00
Lubi	"	3.50
Kips, tükikides, fr. v. Irboska	1000 kg.	20.00
" jahvatatud	"	25.00
" krohvimise	"	35.00
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn	1000 tk.	40.—
Silikaat, I s., fr. vabrik	"	37.50—39.00
Tulitikud, originaalkast . . . (5000 toosi)		130.—
Tallanahk, eesti nahast . . . 1 kg.		2.30—2.50
" " Ameerika, I s.		2.70—2.80
" " " II s.		2.45—2.60
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats, rmtr.		—

Või. Tendents: rahulik.

I s. kr. 1.72 kg. ja või eest, mis tulnud sisse 16—22. IX 1933. a.

Kanamunade hinnad. Tendents: eksportmunadel — vaikne, siseturumunadel — vaikne. Noteerimiskom. noteeris 22. IX 1933. a.:

1 kg. eksportmunade hind 80 s., mis vastab:
 50 gr. raskuste munade juures 40 s. kümme
 55 " " " " " 44 " "
 60 " " " " " 48 " "

1 kg. siseturumunade hind 52 s., mis vastab:
 alla 50 gr. raskuste munade juures 25 s. kümme
 üle 50 " " " " " 30 " "

Hinnad on mõistetavad franko sorteerimispunkt, mis on registreeritud põllumajanduse osak. ja maksavad arvates 22. IX 1933. a.

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 5.51, okt. 5.42, dets. 5.43, jaan. 5.45, märts 5.50.

Peekonsigade nädalahinnad Tall. 24.—30. IX 1933.

Turg: —

Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72 kg	0.78	0.73			siseturu hinnad
55—59,5 " }	0.73	0.69			
72,5—75 " }					
75,5—80 " }	0.69	0.65			

Lina Prahid:

Tallinn — Stettlin	1000 kg.	rmk. 15.—18.—
" — Gent	1016 kg.	sh 24/—
" — Dundee	"	26/—
" — Belfast	"	45/—
Puumaterjaalid Standard		
Tallinn — London	"	sh 32/6
" — Hull	"	33/—
" — Southampton	"	37/6
" — Manchester	"	38/—
" — Grangemouth	"	30/—
" — Belfast	"	42/6
" — Dundee	"	32/—
" — Antwerpen	"	32/6
" — Gent	"	32/6
" — Rotterdam	"	hfl. 13.—
" — Amsterdam	"	14.—

Segakaup

Tallinn — Stettlin	1000 kg.	rmk. 18.—
" — London	1016 kg.	sh 17/—40/—
" — Stockholm	1000 kg.	rkr. 10.—30.—
" — Stettlin	või, tünn	rmk. 1.50
" — London	"	sh 2/6

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		22. IX 1933	23. IX 1933	25. IX 1933	26. IX 1933	27. IX 1933	28. IX 1933
New-York 1 dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.76	3.78	3.77	3.80	3.81	3.82
	M.	3.88	3.90	3.89	3.92	3.93	3.94
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.05	18.05	18.05	18.05	18.05	18.05
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.33	18.35
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	138.25	139.—	139.50	138.—	138.75	138.25
	M.	140.—	140.75	141.25	139.75	140.50	140.—
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7.95	7.95	7.95	7.95	7.95	7.95
	M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	93.25	93.25	93.25	93.25	93.25	93.25
	M.	95.—	95.—	95.—	95.—	95.—	95.—
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.50	80.50	80.50	80.50	80.50	80.50
	M.	82.25	82.25	82.25	82.25	82.25	82.25
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	90.75	90.75	90.75	90.75	90.75	90.75
	M.	92.50	92.50	92.50	92.50	92.50	92.50
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	22.75	22.85	22.95	22.70	22.85	22.75
	M.	23.05	23.15	23.25	23.—	23.15	23.05
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	234.50	235.75	236.50	234.25	235.25	234.50
	M.	237.50	238.75	239.50	237.25	238.50	237.50
Riia 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	110.25	110.75	111.25	110.25	110.75	110.50
	M.	112.50	113.—	113.50	112.50	113.—	112.75
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	112.50	113.20	113.50	112.50	113.—	112.70
	M.	114.—	114.70	115.—	114.—	114.50	114.20
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.90	81.45	81.75	81.—	81.35	81.—
	M.	82.30	82.85	83.15	82.40	82.75	82.40
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	30.50	30.70	30.80	30.80	30.70	30.60
	M.	31.—	31.20	31.30	31.30	31.20	31.10
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	17.25	17.35	17.35	17.20	17.30	17.20
	M.	17.50	17.60	17.60	17.45	17.55	17.45
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	64.—	64.25	64.50	63.75	64.25	64.—
	M.	66.—	66.25	66.50	65.75	66.25	66.—
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	101.50	101.75	102.25	101.25	101.75	101.50
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	65.—	65.50	65.50	65.25	65.—	65.—
	M.	66.—	66.50	66.50	66.25	66.—	66.—
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	58.20	58.45	58.65	58.10	58.40	58.20
	M.	58.80	59.05	59.25	58.70	59.—	58.80
Moskva 100 rubla (tšekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	302.25	303.75	304.50	301.75	303.50	302.25
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	112.—	112.70	113.—	112.—	112.50	112.20
	M.	114.—	114.70	115.—	114.—	114.50	114.20